Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 11. Pabjanice, niedziela, dnia 17 marca 1935 r. Rok X.

GAZETA PABJANICKA

TYGODNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY i INFORMACYJNY.

Sekretarjat Redakcji
Pabjanice, *ul.* Kościuszki 14, tel. 67.

Telefon redaktora Nr. 250.

CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy 1 szpaltowy lub jego miejsce I-sza strona i w tekście **25 gr.**, strona 4 szpalty. Nekrologi i nadesłane po tekście **20 gr.**, strona 4 szpalty. Najmniejsze ogłoszenie 2 zł. **Fantazyjne 25 proc. drożej.**

Prenumeratę pisma i ogłoszenia przyjmuje Administracja: w „Naszej Drukarni", (Dom Ludowy) Kościuszki 14, tel. 67

Cena numeru 20 groszy. Konto P. K. O. Nr. 66.636 Komun. Kasy Oszczędn. m. Pabjanic (dopisek: Gazeta Pabjanicka). Prenumerata kwartalna z odnoszeniem do domu 3 zł.
„ „ zagranica 4 zł.

19 Marca

Kult dla wielkości.

Od wielu lat dzień 19 marca stał się dniem czci i hołdu dla tej dziejowej postaci, jaką jest czcigodna postać Wodza Narodu Marszałka Piłsudskiego.

Postać Marszałka Piłsudskiego jako uosobienie wszelkich cnót obywatelskich, Jego niezłomna wiara w słuszność sprawy Polskiej, Jego ofiarny i tytaniczny trud całego życia, podjęty dla wyzwolenia Polski z pod obcego jarzma, odniesione zwycięstwo oraz dalsza wytrwała praca nad umocnieniem potęgi Polski — budzą podziw i wdzięczność powszechną.

Dzień 19 marca jest okazją do uświadomienia sobie istoty wielkości i bohaterstwa. Wielki człowiek nie był i nie jest wyrazicielem przeciętności swego pokolenia, nigdy nie reprezentuje tego, co stanowi szarość i codzienność w życiu jego współczesnych.

Nikt nie stał się wielkim przez to, że ludzie zmówili się nazywać go wielkim, ponieważ łaskawie schlebiał ich próżności, filisterstwu i małostkowości i był wyrazem ich dążenia do świętego i błogiego wywczasu.

Tytuł do wielkości zdobywa się w walce, trudzie i znoju.

Ten został wielkim w narodzie, kto umiał zeń wykrzesać największą sumę energji i dźwignąć go na wyższy szczebel rozwoju.

Wielcy ludzie zawsze mieli przeciwko sobie tłumy, bowiem ogół lubi święcić triumfy, lecz nie lubi pracować dla triumfu, lubi wyniki zwycięstwa, lecz nie lubi trudu zwyciężania.

Wielcy ludzie swą wielkość zadokumentowali tem, że widząc lepiej i dalej, potrafili dokonać wiekopomnych zbawiennych dla potomności dzieł, pokonywując krótkowidztwo, bezwład i gnuśność swego środowiska, łamiąc spotykane na drodze przeszkody, usuwając pchnięciem swej woli wszelkie piętrzące się przed niemi trudności. Większość współczesnych skłaniała przed nimi głowę dopiero wówczas, gdy zamierzenia swe uczynili faktami dokonanemi.

Potwierdzeniem wymownem tej teorji jest życie i działalność Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zywa i rzetelna cześć dla Marszałka Józefa Piłsudskiego polegać winna na przejęciu się celem Jego prac i dążeń, a celem tym jest chwała i wielkość Ojczyzny.

Cel ten ukazuje nam Marszałek:

„Polska ma przed sobą wielką pracę. Polska, ta wyśniona, wymarzona, ma wszystkie zewnętrzne cechy, któremi my, wychowani w niewoli, cieszyć się możemy: wielkie wojsko, wielkie triumfy, wielką zewnętrzną siłę, wielką potęgę, którą wrogowie i przyjaciele uznawac i szanować —choćby nie chcieli—muszą".

Dzień 19 marca musi więc być dniem nietylko wyrażania hołdu i czci dla wielkiej postaci ukochanego Wodza, lecz i dniem rachunku sumienia i uświadomienia sobie, czy idziemy za jego wskazaniami,

Marszałek Józef Piłsudski niech żyje!

J. S.

POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ.

Interpelacje. Wybory Komisyj.

W poniedziałek, dn. 11-go b.m. w kinie Nowości odbył się dalszy ciąg posiedzenia Rady Miejskiej. Na porządku dziennym znajdowały się wybory do poszczególnych komisyj.

Przed porządkiem dziennym zabrał głos radny p. Ruszewski i zakwestjonował prawomocność wyborów komisji rewizyjnej, a to z tego tytułu, że przewodniczył w czasie wyborów do tej komisji prezydent miasta, p. Futyma.

Istotnie nastąpiło tutaj przeoczenie, bowiem art. 35 pkt. 4 ustawy samorządowej brzmi: „W przypadkach, gdy chodzi o o wybory członków zarządu miejskiego i **komisji rewizyjnej**, jak również gdy rada miejska rozpatruje sprawozdania i wnioski komisji rewizyjnej lub podejmuje w zakresie tym uchwały, przewodniczy jeden z radnych wybierany każdorazowo w tym celu przez radę zwykłą większością".

Zapewne wypadnie wybory do komisji rewizyjnej powtórzyć.

Drugą skolei interwencję wnosi radny p. Wendler w przedmiocie zakwestjonowania wyborów do komisji finansowo-budżetowej, a to z powodu, że w głosowaniu do tej komisji brali udział ławnicy. Otóż tutaj według naszego rozumienia pan Wendler nie ma słuszności, gdyż ustawa samorządowa nic nie mówi o tem, czy członkowie zarządu miejskiego wchodzą w skład rady miejskiej. Artykuł 37 punkt 6 brzmi: „Radny, obejmujący stanowisko członka zarządu miejskiego traci mandat radnego".

Natomiast artykuł końcowy 130, uchylający szereg dekretów i rózporządzeń, regulujących ustrój organów samorządowych, nie uchylił poprzedniej ustawy samorządowej z dn. 4 lutego 1919 r., wynika z tego, że omawianą sprawę reguluje stara ustawa, której artykuł 12 mówi: członkami rady miejskiej są radni i członkowie Magistratu".

Z takiej interpretacji wynika, że ławnicy biorą udział w głosowaniach na radzie miejskiej.

Następnie przystąpiono do odczytania protokółu poprzedniej części posiedzenia, poczem przewodniczący zarządził przerwę, w celu umożliwienia poszczególnym ugrupowaniom porozumienia się w sprawie wyboru komisyj.

W czasie przerwy uzgodniono na posiedzeniu przedstawicieli grup skład komisyj, który po wznowieniu posiedzenia rada przyjęła przez aklamację.

Skład Komisyj:

Komitet Rozbudowy.

P.p. Jankowski Jan, Szymanowicz F., Szczerkowski Antoni, Bocianowski Michał, Skowroński Konrad, Wlazłowicz Hieronim, Kloze Ignacy, Obuchowski Moszek Jakób.

Komisja Ogólna.

P.p. Koziara, Gertz A., Wilczek S., Błoch F., Dr. Eichler, Wajskoll, Rembieliński, Hilebrandt, Gołogowski.

Komisja Inwestycyjna i przedsiębiorstw.

P.p. Berlikowski A., Kasperski Juljan, Bocianowski Michał, Lewityn Aleksander, Polanowski Bronisław, Wilczek Stanisław, Szymanowicz F., Hilebrandt, Łaznowski Mendel.

Rada Szkolna.

P.p. Józefiak Józef, Szczerkowski A., Wajs Stanisław, Horewicz.

Komisja Emeryt. I inst.

P.p. Cieślak Juljan.

Dalszy ciąg na str. 2-ej

Posiedzenie Rady Miejskiej.

(Dokończenie ze str. 1-ej)

Rada K. K. O.

P.p. Dajniak Antoni, Pabisiak W., Kasperski Juljan, Kowalski, Wilczek Stanisław, Orłowski, Wendler Edw., Budzyński, Ruszewski Roman, Chorąży Mieczysław, Raszpla Władysław, Rozenstanel.

Komisja Rewizyjna K. K. O.

P.p. Nowak Teodor, Dąbrowski Brunon, Zawadzki Tadeusz.

Komisja Emeryt. II inst.

P.p. Rembieliński, Garczyński K.

Na Zjazd Zw. Miast.

P. p. Dr. Eichler, Szymanowicz, Szczerkowski.

Po dokonaniu wyborów komisyj, p dr. Eichler zgłosił następujące wnioski:

Sprawy szkolnictwa.

Z uwagi, że wiele szkół miejskich znajduje się w lokalach prywatnych za które płaci się wysoki czynsz, nie będąc zaś specjalnie budowane na szkoły, nie są one odpowiednio często zaciasne, szczególniej przy obecnem przepełnieniu poszczególnych klas, co wpływać może w sposób niepożądany nawet na szerzenie się chorób zakaźnych, z uwagi, że ilość dzieci w wieku szkolnym z roku na rok się zwieksza— Rada Miejska zechce uchwalić:

Wzywa się Zarząd Miejski do wybudowania corocznie przynajmniej jednego gmachu szkolnego, a przedewszystkłem w dzielnicy staromiejskiej, która jest pod względem własnych gmachów szkolnych zupełnie pokrzywdzona.

W sprawie opieki społecznej.

Zdając sobie sprawę, że z kwestją bezrobocia wiąże się bezpośrednio, przynajmniej częściowo i konieczność zwiększenia akcji opieki społecznej, Koło zwraca się do Rady o uchwalenie następujących wniosków pod adresem Zarządu Miasta:

a) wzmoc akcję dożywiania dzieci w szkołach, aby każde dziecko, które nie przynosi ze sobą śniadania, a tembardziej przychodzi do szkoły bez śniadania mogło takowe na miejscu bezpłatnie otrzymać;
b) wzmóc działalność Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem przez rozszerzenie jej i przez powołanie do życia przy niej specjalnej Sekcji Opieki nad Matką nieślubną i Dzieckiem nieślubnem;
c) ponieweż gruźlica zabiera na terenie naszego miasta kolosalne ofiary, wzmóc opiekę nad gruźlikiem i jego rodziną w wypadkach, gdy nie mogą oni korzystać z Ubezpieczalni Społecznej;
d) rozszerzyć przytułek dla starców, który jest zbyt szczupły, i wskutek czego wiele osób bez potrzeby, po parę lat, zajmuje miejsca w szpitalu, narażając przez to miasto na znaczne straty. Wnioski te Rada przyjęła.

O godz. 11 posiedzenie zakończono.

Twórzmy Muzeum Wojenne m. Pabjanic.

Każdy naród z pietyzmem zbiera i przechowuje pamiątki po swoich bohaterach, świadczące o współudziale jego obywateli w wielkich wypadkach dziejowych.

Te „pamiątki" są potem żródłem do poznania historji narodu lub historji poszczególnego regjonu—miaśta, wsi i one często są jedynym dokumentem, świadczącym o czynnym udziale danego regjonu w tworzeniu nowych form życia politycznego i społecznego.

Przeżyliśmy od 1914 r. wielkie i niezapomniane chwile; wyniosły nas one do rzędu niezależnego i pierwszorzędnego państwa,

Budowaliśmy je w trudzie, znoju i poświęceniu, kierowani przez Wielkiego Wodza Narodu.

Pabjanice i ich najbliźszy regjon żywy i gorący brały udział w mozolnem powstawaniu i budowaniu państwowości polskiej.

Czyż nie chcielibyśmy teraz wziąć również udziału w odtwarzaniu histosji tego niezapomnianego dla nas okresu.

Jak powstaje historja? Na czem się opiera? Tam jest historja, gdzie są źródła.

A żródłem do odtwarzania dziejów są zarówno *wielkie* jak i małe „pamiątki".

Będą niemi: rozkazy władz, listy urzędowe i prywatne, dotyczące wypadków krajowych, fotografje ludzi, biorących czynny *udział w tych* wypadkach, *notatki*, wycinki z gazet, nekrologi i t.p.

Będą źródłem do poznania niedoli cywilnej ludności podczas wojny: kartki chlebne, przymusowe paszporty, rozporządzenia władz okupacyjnych, karykatury, rysunki współczesne, wiersze satyryczne i t.p.

Zródłem do poznania nastrojów społeczeństwa i różnorodnych orjentacyj będą rozmaite broszurki, ulotki, ogłoszenia, odezwy, gazety,

Zródłem dla historji są również pieniądze, bony, znaczki pocztowe; broń, kule, odłamki szrapneli i t.p. Wszystko to będzie ciekawym dokumentem dla historji ostatniego dwudziestolecia w życiu narodu polskiego.

Komitet Obchodów Państwowo-Narodowych w Pabjanicach, rozumiejąc potrzebę gromadzenia źródeł historycznych, zwraca się tą drogą do obywateli m. Pabjanic i jego najbliższych okolic z prośbą o składanie odpowiednich przedmiotów.

Nie należy przechowywać w szufladach i biurkach w *domach* prywatnych tego *wszystkiego, co* w rzeczywistości jest *własnością ogółu*. Gdy rzecz taka w domu prywatnym zaginie lub ulegnie zniszczeniu, traci ogół ciekawe źródło do poznania swoich dziejów.

A więc, kto rozumie, że należy przyczynić się do odtworzenia dziejów, niech składa swoje pamiątki na ręce Komitetu Obchodów Państwowo-Narodowych (adres Gimn. im. J. Sniadeckiego, dyr. Botner).

Wszystkie te przedmioty będą z poszanowaniem zebrane, opisane i *złożone* pod odpowiednią opieką i w *odpowiedniem* miejscu.

W *ten sposób* zapoczątkujemy zbieranie Muzeum Wojennego miasta Pabjanic, przez co uczcimy uroczysty dzień 19-go marca, dzień *imienin* Wodza Narodu i Budowniczego Państwa Polskiego.

Prace Magistratu.

Magistrat pracuje dość intensywnie nad ułożeniem preliminarza budżetowego. W najbliższym czasie budżet będzie wniesiony na Radę Miejską.

Drugą pilną sprawą, nad którą głowi się Magistrat, są roboty publiczne.

Istnieją widoki, iż w pierwszej połowie kwietnia będzie można przystąpić do rozpoczęcia robót.

W związku z tem w najbliższych dniach udaje się do Warszawy delegacja, złożona z przedstawicieli Magistratu i Rady Miejskiej, która będzie interwenjować u odpowiednich czynników w sprawie przydziału kredytów na roboty publiczne.

W następnym numerze podamy plan projektowanych robót.

Zapisujcie się

DO ODDZ. ŻEŃSKIEGO

Zw. Strzeleckiego.

Towarzystwo Szerzenia Wiedzy Językowej.

W roku ubiegłym powstało na terenie Krakowa „Towarzystwo Szerzenia Wiedzy Językowej" które zaraz na początku swojej działalności zorganizowało oddziały swoje w całym szeregu dużych miast Polski.

W ubiegłym tygodniu przystąpiono i w Pabjanicach do zorganizowania oddziału towarzystwa i uruchomienia studjum języków obcych.

Naukę języków prowadzą wybitne siły, Opłata bardzo niska, bo wynosząca 8 zł. miesięcznie (mogą być stosowane również *zniżki* indywidualne).

Kancelarja studjum *mieści się* w sekretarjacie Koła Polskiej Macierzy Szkolnej, ul. Kościuszki 14.

Szczegółowych informacyj udziela kancelarja studjum codziennie w godz. od 14 do 18.

Jeśli nie jesteś jeszcze członkiem

Ligi Morskiej i Kolonjalnej,

zapisz się!

Marjan Jurakowski.

Pabjanice w roku 1934.

CZĘŚĆ DRUGA.

Organizacje polityczne.

Przed Wojną Wielką wszelkie organizacje polityczne działały konspiracyjnie w b. Kongresówce, ujawniając się nieco w czasie wyborów do Dumy Państwowej.

Dopiero w odrodzonej Polsce stronnictwa polityczne rozpoczynają jawne prowadzenie swych poczynań politycznych—wydają czasopisma i stają się w swej działalności politycznej podobnemi do organizacyj politycznych, istniejących w Zachodniej Europie.

W danej chwili w Pabjanicach istnieją zarejestrowane następujące kluby polityczne:

1) Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, tak zwany B.B.W.R. Lokal klubu ul. Pułaskiego 3. Przewodniczący od początku istnienia p. dr. Eichler Witold.

Istnieje jeszcze samodzielna zupełnie Partja Pracy, wchodząca całkowicie w skład B.B.W.R.

2) Stronnictwo Narodowo - Demokratyczne. N. D. (Endecja). Lokal ul. św. Jana 38. Przewodniczący p. mec. Rembieliński Feliks. Przy stronnictwie istnieje również autonomiczna organizacja młodzieży.

3) Polska Partja Socjalistyczna t. zw. P. P. S. Lokal ul. Bagatela 8. Przewodniczącym Okręgowego Komitetu Robotniczego jest poseł na Sejm 12) p. Szczerkowski Antoni.

Przy stronnictwie istnieje organizacja młodzieży pod nazwą T. U. R. (Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego). Przewodniczy p. Leks Edm.

4) Polskie Stronnictwo Chrześcijańskiej Demokracji. Lokal ul. Fabryczna 2. Przewodniczący p. Dąbrowski Brunon.

5) Narodowa Partja Robotnicza t. zw. N.P.R. Lokal ul. Pułaskiego 8. Przewodniczący p. Tomczak Mieczysław.

6) Stronnictwo Ortodoksów. Zydowska organizacja polityczna mieści się przy ul. Kaplicznej Nr. 20. Przewodniczący p. Przybylski Mosiek.

7) Stronnictwo Zydowskie „Sjonizm". Lokal ul. Szewska 4. Przewodniczący p. Chmura Mordka.

8) Stronnictwo Sjonistów Rewizjonistów. Lokal ul. Poprprzeczna 22. Przewodniczący p. Podębski Markus. Nowopowstała organizacja polityczna, istnieje bowiem dopiero od r. 1932.

Tow. Resursy Rrzemieślniczej

ul. Zamkowa Nr. 29.

Na pierwszem piętrze mieści się w paru pokojach resursa, w której jest ześrodkowane życie towarzyskie rzemieślników cechowych naszego miasta, tak majstrów, jak i czeladników.

W głównej sali na ścianach znajdują się portrety Prezydenta Rzeczypospolitej, Pierwszego Marszałka Polski, obrazy, Przysięga Kościuszki, wizerunki ks. Kordeckiego, szewca-pułkownika Kilińskiego i t. p. Pozatem w lokalu znajdują się fotografje zbiorowe, najczęściej jubileuszowe poszczególnych cechów.

Piękna szafa gdańska, wykonana w 1844 roku —jako lada cechowa; w gablotce sztandar resursy i złota księga—wreszcie bibljoteczka — dopełniają reszty. Umeblowanie skromne lecz dostateczne. Bufet restauracyjny wydaje tanie i smaczne pożywienie, prowadzony przez wytrawnego gospodarza fachowca p. Zielińskiego Juljana.

Resursa powstała w 1906 r. Załować należy, że cechy w latach 1905—1914 nie zdobyły się na wybudowanie własnego gmachu na klub, choć już od r. 1899 były w posiadaniu pięknego planu i kosztorysu na urządzenie własnej siedziby, która stać się mogła ozdobą miasta.

Cechy.

Prastara, średniowieczna organizacja przeniknęła do Polski z Zachodu i zasłynęła z solidnie wykonywanej roboty, w niektórych dziedzinach dochodzącej do wysokiego artyzmu.

Niezależnie od pracy zawodowej cechy przyjmowały na siebie zaszczytny obowiązek bronienia siłą zbrojną swych osiedli, czyli miast. W tym celu wznosili przy murach okalających miasta — własne wieże obronne, w których bronili siebie i gród oraz jego mieszkańców przed nawałą nieprzyjacielską.

W czasach nowoczesnych bohaterami cechów są szewcy: Kiliński za Kościuszki i Hiszpański, działacz w latach 1861—1864.

O cechach pabjanickich mamy wzmianki pod datą r. 1555. Istniały wtedy: 1) kowali i ślusarzy. 2) stolarzy i bednarzy, 3) krawców, 4) szewców, 5) rymarzy, 6) kuśnierzy.

d. c. n.

Doniosła konferencja lekarzy w sprawie higjeny pracy w Polsce.

Codziennie przez szpalty dzienników i czasopism dochodzą nas echa fatalnych warunków zdrowotnych pracy w fabrykach i większych warsztatach pracy, w jakich zarabiać musi na chleb ludność robotnicza Polski.

Oto niedawno w Warszawie zatruło się kilkanaście robotnic gazem przy produkcji bateryj kieszonkowych.

Pamiętamy wszyscy wielkie katastrofy, jak runięcia rusztowania przy budowie kościoła w Katowicach, jak pożar fabryki tkackiej M. W. w Łodzi w marcu r. ub., kiedy to spaliły się żywcem trzy osoby, a przeszło dwadzieścia doznało poparzeń, czyniąc je na czas dłuższy kalekami; przeżyliśmy kilka większych wypadków w górnictwie na Śląsku i kilka większych katastrof budowlanych w Warszawie i innych miastach Polski. Oto ponury obraz naszych stosunków pracy. Niestety, jest to obraz bardzo niepełny, Brak w nim tych licznych wypadków przy pracy, które nie były dość krwawe i liczebne, aby mogły dostąpić zaszczytu wzmianki kronikarskiej. I brak w tem pobieżnem zestawieniu jednej z największych pozycji strat: a mianowicie, tej sumy zdrowia, którą dzień po dniu traci ludność robotnicza wskutek braku higjeny pracy. Praca w Polsce odbywa się w większości fabryk w pomieszczeniach dusznych, ciasnych i ciemnych. Pracuje się w pyle, brudzie i nieporządku. Brak jest najbardziej elementarnych środków ochronnych przed gazami, pyłem i trującemi substancjami chemicznemi. Warunki bezpieczeństwa urągają wszelkim przepisom.

W wypadkach przy pracy najczęściej nie ma kto udzielić pierwszej pomocy, bo brak jest osoby fachowej do opatrywania ran, brak też często skrzynki ratunkowej z opatrunkami. Wskutek takich zaniedbań najdrobniejsze okaleczenia często kończą się tragicznie — pociągają za sobą konieczność amputacyj i trwałe kalectwa. Przemysł nasz nie docenia wielkiej roli, jaką mają dobre warunki pracy, już nietylko dla zdrowia i życia robotnika, ale także dla wydajności jego pracy. Wskutek tych stosunków ponosi olbrzymie straty zarówno ludność robotnicza sama, jak społeczeństwo, gospodarka narodowa i produkcja. Jest to karygodne marnotrawienie zdrowia ludzkiego — jedynej trwałej podstawy narodu.

Instytut Spraw Społecznych w Warszawie, zwołał w daiu 2 i 3 marca specjalną konferencję lekkrzy w sprawie higjeny pracy w Polsce, na którą z Pabjanic został zaproszony dr. W. Eibhler.

Konferencja uchwaliła następujące wnioski:

1) Konieczność zmniejszenia wielkich strat materjalnych, wynikających z nadmiernej liczby wypadków przy pracy i chorobowości w przemyśle i związanego z tem obciążenia życia gospodarczego świadczaniami społecznemi, zmusza do podjęcia energicznej i planowej akcji zapobiegawczej, której koszty stanowić będą zaledwie nieznaczną część sum tą drogą zaoszczędzonych dla gospodarstwa narodowego.

2) Akcja zapobiegawcza winna być oparta przedewszystkiem na planowej organizacji bezpieczeństwa i higjeny pracy w obrębie zakładów przemysłowych.

3) Akcja w zakresie higjeny i bezpieczeństwa w obrębie zakładów powinna być prowadzona przy czynnym współudziale lekarza, znającego zarówno środowisko pracy, jak stan zdrowia załogi warsztatu pracy. Możliwe to jest jedynie do urzeczywistnienia przez stworzenie stanowisk lekarzy fabrycznych.

4) Do zorganizowania akcji w zakresie higjeny i bezpieczeństwa pracy w obrębie zakładu pracy powołany jest pracodawca. Instytucje Ubezpieczeń Społecznych powinny z nim współdziałać przez stosowanie odpowiedniego systemu składek na ubezpieczenie oraz przez ułatwienie wykorzystania do tego celu lekarzy zatrudnionych w Ubezpieczalniach Społecznych.

5) Większe zakłady przemysłowe powinny mieć własnego lekarza fabrycznego, mniejsze zaś mogą być łączone w grupy, podlegające opiece wspólnego lekarza.

6) Niezależnie od działalności lekarzy fabrycznych winna być rozszerzona sieć lekarskiej inspekcji pracy przyczem stanowiska te powinny być obsadzone przez higjenistów-fachowców

7) W celu zaznajomienia młodzieży studjującej w niższych, średnich i wyższych szkołach zawodowych ze sprawą higjeny pracy, konieczne jest wprowadzenie nauczania i szerzenia zasad higjeny pracy w szkołach zawodowych i obsadzenie lekarzy szkolnych w tych szkołach przez lekarzy dobrze obznajmionych z higjeną pracy.

8) Celem oparcia akcji w zakresie higjeny pracy na podstawach naukowych, powinny być utworzone w Polsce specjalne kliniki i ośrodki chorób zawodowych oraz Instytut Higjeny Pracy, na wzór licznych w innych krajach instytucyj tego rodzaju.

9) Celem przygotowania lekarzy higjenistów należy stworzyć na wydziałach lekarskich Uniwersztetu katedry higjeny pracy i chorób zawodowych oraz zorganizować praktyki studentów w zakresie medycyny pracy.

10) W celu stałego informowania lekarzy o postępach wiedzy w zakresie higjeny pracy oraz wymiany doświadczeń konieczne jest wydawanie lub popieranie specjalnego czasopisma oraz zwoływanie perjodycznych konferencyj i zjazdów poświęconych tym sprawom.

Sprawa Parku Wolności.

Magistrat w pełnym składzie udał się do Parku Wolności w celu zdecydowania dalszego losu rozpoczętych już robót przy budowie stadjonu. Po dokładnem zapoznaniu się z warunkami tak ze względu na potrzeby stadjonu, jak i ze względu na potrzeby parku, zdecydowano, iż wybrany teren pod budowę stadjonu jest nieodpowiedni, bowiem dobre urządzenie takowego musiałoby pociągnąć za sobą daleko większe zajęcie terenów parkowych, niż to było dotychczas przewidziane, co jest rzeczą niedopomyślenia.

Stadjon pociągnąłby za sobą oszpecenie parku, bowiem musi on posiadać wysokie ogrodzenie z desek, trybuny, budynki gospodarcze i t. p. następnie zakłóci ciszę i spokój i nie pozwoli utrzymać w parku, przynajmniej na terenie bliżej położonym, należytego porządku i t. d.

Aczkolwiek nikt nie kwestjonuje potrzeby budowy stadjonu, to jednak miejsce wybrane było nieszczęśliwie tembardziej, że można znaleźć daleko odpowiedniejsze tereny, jak naprzykład tak zwane pastwiska miejskie.

Postanowiono więc z obszaru, przygotowanego pod stadjon, pozostawić niewielkie boisko dla dzieci, a na reszcie urządzić kwietniki i ewentualnie posadzić edpowiednio dobrane drzewa i krzewy.

Sposób zlikwidowania tej sprawy według nas zupełnie dobry, należy tylko opracowanie projektu urządzenia kwietników powierzyć odpowiedniemu fachowcowi.

Jeśli chodzi o drugą rzecz— strzelnicę, to zdecydowano narazie ją pozostawić, jako strzelnicę prowizoryczną aż do czasu urządzenia nowej strzelnicy w odpowiedniejszem miejscu.

Sprawę uregulowania pretensji P.T.C. będzie musiał zarząd miejski załatwić w inny sposób.

Grypa, przeziębienie i katary

Największe ich nasilenie podczas ostrych zmian pogody.

Potwierdza się w zupełności teza naszych pradziadów, że grypa, przeziębienie, katary i t. p. pochodzą w większości wypadków z zimna i wilgoci przy raptownej zmianie pogody. Na skutek tego występują zmiany w błonach śluzowych, które stają się bardziej przepuszczalne dla bakterji— drobnoustrojów. Nie należy również zapominać o tem, że wymienione dolegliwości są udzielające i można ich nabawić się również, nie będąc przeziębionym, a obcując, lub stykając się z osobami zakatarzonemi, kaszlącemi i przeziębionemi.

W czasach dzisiejszych jesteśmy w lepszej sytuacji, niż dawniej, gdyż posiadamy wiele wypróbowanych i skutecznych środków, stosowanych przy grypie i przeziębieniu. Jednym z nich są tabletki Togal, które nabyć można w każdej aptece.

Należy zaopatrywać się

w materjały budowlane: gips, cement, wapno smołę, karbolineum, pak, papę zwykłą i papę białą, dachówkę azbest.-cement., cegłę ogniotrwałą, zaprawę szamotową i t. p.

Maszyny i narzędzia rolnicze, części do maszyn i narzędzi rolniczych: młocarnie, siewniki, kieraty, sieczkarnie, pługi, radła, brony żelazne i sprężynowe, lemiesze, płozy i t. p.

Produkty naftowe z Państw. Fabr. Ol. Miner. „POLMIN“ w Drohobyczu: naftę, benzynę, oleje: gazywy automobilowe, maszynowe, smary wszelkiego rodzaju, gudron, asfalt i t. p.

Nawozy sztuczne: Nawozy azotowe: Azotniak, Nitrofos, Saletrzak, Saletrę, Supertomasynę, Wapnamon, Siarczan amonu. Nawozy fosforowe: Superfosfat, Tomasynę (Żużle Thomasa) krajowe i zagraniczne, Fosforytu mineralne. Nawozy potasowe: Kainit Sól potasową.

Specjalne ceny na cement w większych ilościach lub wagonowo oraz wyłączna sprzedaż smoły produkcji firmy „Krusche i Ender“ **po cenach przystępnych na warunkach płatności zależnych od umowy**

TYLKO W FIRMIE:

KOTNOWSKI i S-ka Sp. z ogr. odp.

w Pabjanicach, ul. Ostatnia Nr. 5, tel. Nr. 134

naprzeciwko Towarowej Stacji Kolejowej.

Batta otwiera swój skład obuwia.

Od paru lat zalewa Polskę swojem obuwiem wielka firma czeska „Batta“. Pabjanice do tej pory szczęśliwie firma ta omijała, ale zapewne tylko dlatego, że nie mogła wynająć odpowiedniego dla siebie lokalu na sklep.

W bieżącym tygodniu rozeszła się pomiędzy miejscowymi szewcami wiadomość wysoce ich niepokojąca mianowicie, że Batta otwiera swój skład.

Zbyt mało myśli się, mówi i pisze o konieczności obrony naszego przemysłu, a szczególnie rzemiosła przed zalewem rynku krajowego przez wyroby zagraniczne. Zgoła inaczej postępują nasi sąsiedzi. Biadamy i narzekamy na brak pracy niemal we wszystkich zawodach. Narzekania nic nie pomogą — zmienić sytuację może tylko praca na wszystkich odcinkach.

I w tej konkretnej sprawie, którą poruszyliśmy, należy zająć zdecydowanie pozycję obronną. Nie możemy dopuszczać do powiększenia bezrobocia, panującego na terenie rzemiosła szewckiego.

Z najskuteczniejszą pomocą w tym wypadku mogą przyjść właściciele nieruchomości, a w jakiej formie—nie potrzebujemy o tem pisać.

Rzemiosło szewckie stoi w Pabjanicach na wysokim poziomie, a pod względem jakości obuwie nasze przewyższa tandetę zagraniczną.

Na wygórowane ceny również narzekać nie możemy.

Niewątpliwie zorganizowane rzemiosło miejscowe potrafi przeciwstawić się tej dość groźnej konkurencji zagranicznej.

Komunikat o wolnych miejscach.

Do Ekopozytury Biura Pośrednictwa Pracy w Pabjanicach wpłynęły zapotrzebowania na większą ilość tkaczy i tkaczek, robotników niewykwalifikowanych do miejscowego przemysłu, robotników sezonowych rolnych i na ordynarjusza z rodziną do majątku na kresach wschodnich oraz na służbę domową.

Na terenie Polski znaleźć mogą prace: 1 majster z ukończoną szkołą ślusarską do wykonywania narzędzi (sznyty) dla masowego wyrobu okuć do drzwi i okien, drzwiczek blaszanych piecowych i t. d., 1 maszynista litograficzny, 1 maszynista offsetowy do zakładów graficznych, 15 kuglerzy do precyzyjnych lekkich szlifów do huty szklanej, 1 maszynistka wykończarka na swetry i wszystkie roboty trykotarskie, 1 kierownik budowy maszyn i urządzeń dla przemysłu papierniczego, długoletni i doświadczony fachowiec, który pracował w poważnych fabrykach papieru, 1 gospodyni do majątku, obeznana z hodowlą drobiu i prowadzeniem księgowości, 1 młynarz papryki, specjalista do większego młyna papryki, 1 specjalista do browaru do produkcji słodu, 1 enolog (piwniczny do konserwacji win) z ukończoną wyższą szkołą kultury i szkolenia win, 1 kierownik techniczny (hętmistrz) do wielkiej huty szklanej, 1 specjalista do wyrobu szpilek stalowych, 8 inwalidów wojennych tokarzy i blacharzy do robót precyzyjnych z rysunków, 200 wykwalifikowanych półbruczkarzy do kamieniołomów 1 majster kaflarski do cegielni, 1 kowal do kucia długich noży i 1 szlifierz do szlifowania noży do fabryki wyrobów żelaznych, 1 mistrz oraz kilku wykwalifikowanych robotników do szlifowania ołowianego szkła kryształowego, 15 inwalidów wojennych hutników na szkło dmuchane.

Po bliższe informacje o wolnych miejscach i po zniżki koiejowe należy zgłaszac się do Ekspozytury Biura Pośrednictwa Pracy w Pabjanicach, ul. Pomorska 7, telefon 150.

Swietlica dla bezrobotnych.

Z dniem 14-go b. m. staraniem Zw. Rezerwistów w lokalu przy ul. Zamkowej 61 uruchomioną została w świetlicy dla bezrobotnych druga zmiana.

Swietlica będzie czynną codziennie prócz niedziel i świąt od godz. 10 do 14.

Kino Miejskie

Czwartek, piątek, sobota i niedziela.
Największe arcydzieło kinematografji polskiej!
Kawalkada polskiej kawalerji!
Film, który wywołał zachwyt i... protesty.

ŚLUBY UŁAŃSKIE

Romantyczne przygody oficerów i szeregowców I-go płk. ułanów Beliny na tle wojen. w 1914r. i w czasie manew. 1929r.

W ROLACH GŁÓWNYCH:
Marja Modzelewska, Tola Mankiewiczówna, Witold Conti, Fr. Brodniewicz, Walter—Skonieczny.
oraz polska Shirley Temple **Niunia Szalonek**

Kino Towarzystwa Pomocy Bezrobotnym **NOWOŚCI**

Środa, czwartek, piątek, sobota, niedziela
Od wielkiej radości do skrajnej rozpaczy
d o s z ł a
SHAŃBIONA
Wstrząsający dramat zawiedzionych uczuć i zdeptanej miłości.
W roli tytułowej HELENA TWELVETREES.

Wielki podwójny program emocji i sensacyj!
MIŁOŚĆ GORĄCA JAK PIASEK PUSTYNI
to temat filmu produkaji europejskiej p. t.
KOBIETY W JEGO ŻYCIU.
Wstrząsający dramat rozbitków życiowych w Legji Cudzoziemskiej.

Kino Towarzystwa Pomocy Bezrobotnym **NOWOŚCI**

KRONIKA.

Zebranie informacyjne Zrzeszenia b. Działaczy Niepodległościowych.

W niedzielę, dnia 10-go b. m. odbyło się wspomnianym zebranie w lokalu Związku Nauczycielstwa Polskiego, przy b. liczmym udziale członków, na którem prezes Zrzeszenia dr. W. Eichler wygłosił referat o sprawach samorządowych, informując szczegółowo o sytuacji dotychczasowej na tym odcinku pracy i posunięciach najbliższych w przyszłości. Po referacie odbyła się obszerna dyskusja, w której zabrali głos liczni członkowie. Następnie omawiano sprawy organizacyjne i bardziej ogólne, jak np. niedostateczną pomoc emerytom fabrycznym i sposoby, dążące do lepszego ich zaopatrzenia, dostarczenie pracy członkom Zrzeszenia, pozostającym bez środków do życia, sprawy odznaczeń i t.p.

Zarząd przyrzekł interwenjować w powyższych sprawach.

Odsłonięcie tablic w gimnazjum męskim.

Dnia 19 b.m. po nabożeństwie i defiladzie nastąpi uroczyste odsłonięcie tablic w Gimn. męskiem.

Jedna tablica będzie posiadała popiersie Marszałka Piłsudskiego, na drugiej zaś wyryte zostaną imiona i nazwiska wychowanków uczelni poległych w obronie ojczyzny.

W uroczystości wezmą udział miejscowe związki wojskowe ze sztandarami oraz inne delegacje.

Odsłonięcia dokona przedstawiciel władzy państwowej i będą wygłaszane przemówienia.

Po odegraniu Hymnu Narodowego przez orkiestrę szkolną P.W. szkolne sprezentuje broń.

Następnie w sali gimnazjalnej odbędzie się uroczysta akademja.

Podziękowanie.

Kierownictwo i Zarząd Organizacji Młodzieży Pracującej w Pabjanicach składa tą drogą serdeczne podziękowanie p. Władysławowi Zatorskiemu za bezinteresowną rozprzedaż biletów na rewję Waltera wystawioną naszem staraniem w dn. 27 lutego. r.b

Echa zabawy policyjnej.

Komitet Organizacyjny Zabawy Tanecznej „Rodziny Policyjnej" i Policyjnego Klubu Sportowego w Pabjanicach komunikuje, że osiągnięty zysk z imprezy urządzonej w dniu 16-go lutego 1935 r. wynosi 1.237 zł, 97 gr.

Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tak poważnego wyniku finansowego, Komitet składa najserdeczniejsze podziękowanie.

Koncert.

W dniu 7 kwietnia o godz. 11 rano w sali Kina Miejskiego odbędzie się koncert ku czci kompozytora i pieśniarza ś. p. Juljusza Prosnaka oraz ś.p. Dra Edwarda Ostaniewicza, długoletniego prez. Tow. Spiew. „Lutnia" w Pebianicach, działaczy na polu śpiewaczem i społecznem.

Udział w koncercie bierze Stow. Spiew. „Lutnia", chóry mieszane i żeński, wykonywując kompozycje ś. p. Jucljusza Prosnaka, kwintet smyczkowy przy równoczesnym udziale Orkiestry Symfonicznej.

Koncert powyższy wzbudził bardzo duże zainteresowanie i jest oczekiwany przez ogół Pabjanic.

Walne zebranie członków Koła Przyjaciół Harcerstwa.

Zarząd Koła Przyjaciół Harcerstwa podaje do wiadomości, że w niedzielę dnia 17 marca o godz. 11,30 odbędzie się w gimn. państw. im. J, Sniadeckiego Walne zebranie członków Koła i prosi o liczne przybycie.

Na zebraniu będzie omòwiona sprawa wysłania harcerskiej młodzieży pabjanickiej na Ogòlnokrajowy Zlot Harcerski w lipcu r.b. do Spały.

Z oślej łąki Stronnictwa Narodowego.

Na murach miasta Stronnictwo Narodowe rozlepiło afisze, zawiadamiające o przedstawieniu.

Afisze te głoszą: „Ku uczczeniu cieniom poległych w 72 rocznicę".

Pragniemy autorom tego afisza przypomnieć stare polskie przysłowie: „Jeśli nie potrafisz, nie pchaj się na afisz".

Z Legjonu Młodych.

W środę, dnia 13 b.m. odbyło się Walne Zebranie, któremu przewodniczył kom. Okręgu Łódzkiego leg. mgr. Wożniak St.

Przebieg obrad odbył się bardzo spokojnie. Komendantem obwodu wybrano leg. Kleppera H., inspektorem obwodu leg. Zatorskiego Ładysława. Na zakończenie zebrania odśpiewano „My Pierwsza Brygada".

* * *

W piątki o godz. 19.30 odbywają się pogadanki, prowadzone dla sekcji prelegentów przez leg. Januszkiewicza Marjana.

* * *

W sobotę, 16 b.m. świetlica nie będzie czynna, ponieważ lokal zajęła inna organizacja.

* * *

W środę 20 b.m. odbędzie się zebranie dyskusyjne wewnętrzne, na którem z o s t a n i e przedyskutowany projekt Deklaracji Ideowej, opracowany przez Komendę Okr. Łódzk.

* * *

Referat W.F. i P.W. Koła Podchorążych urządza strzelanie z broni małokalibrowej w dniu 24 b.m.

Bliższe szczegóły w następnym numerze Gazety Pabjanickiej.

Z życia O. M. P.

W ubiegłą sobotę, dnia 9 b. m. w lokalu O.M.P. ob. H. Smiałkowski wygłosił odczyt n.t. „Gazy bojowe i obrona przeciwgazowa".

We wtorek dn. 19 b.m. miejscowe Ognisko OMP im. T. Reytana bierze udział w uroczystościach, związanych z Imieninami Pierwszego Marszałka Polski J. Piłsudskiego.

Zbiórka członków Ogniska w lokalu o godz. 9-ej. Obecność wszystkich obowiązkowa.

We wtorek dnia 19 b.m. o godzinie 18-ej Ognisko nasze urządza w lokalu właatnym dla swoich członków akademję z okazji Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Lista ofiarodawców na rzecz dzieci ociemniałych.

P. Raczzński Bolesław wygrany zakład z firmą łódzką zł. 100, Pracownicy Pabjanickich Zakładów Włók. dawn. R Kindler z okazji imienin dyrektora p. Aleksandra Grodzickiego zł. 30, p. Klecha Jan z ul. Tkackiej zł. 2, Małżonkowie Mudzowie zł. 5, Halinka i Maryś Mudzowie zł. 5, Majster Koczurowski z Sieradza zł. 5, Bezimiennie przez p. T. W. zł. 2, Gertnerowa Julja zł. 2.

Wszystkim szlachetnym ofiarodawcom Zarząd Rodziny Radjowej składa serdeczne „Bóg zapłać". Oby piękna inicjatywa powyższych ofiarodawców znalazła dalszych naśladowców. Ofiary oraz zapisy na członków przyjmują. Komunalna Kasa Oszczędności, Bank Ludowy oraz sekretarjat Rodziny w poniedziałki od godziny 7—8 wiecz. Sekretarjat mieści się przy ul. św. Rocha 19, parter.

Sprostowanie.

Do Redakcji
„GAZETY PABJANICKIEJ"
w miejscu.

Niniejszem uprzejmie proszę o łaskawe zamieszczenie w Ich poczytnem piśmie następującego wyjaśnienia, w związku z zamieszczonym artykułem z dnia 10 b.m. Nr. 10 p. t. „Zwyrodnialcy", mianowicie:

Osobnik, wymieniony w powyższym artykule, posiadający to samo nazwisko, nie jest z moją osobą ani spokrewniony, jak również nie ma nic wspólnego ze mną.

Za umieszczenie niniejszego sprostowania zgóry dziękuję i pozostaję

z wysokiem poważaniem
Rudolf Debich
Pabjanice, ul. Cicha 15.

Odpowiedzi od Redakcji.

Panu R. J. Artykułu Sz. Pana nie możemy umieścić, uważając, że sprawy tego rodzaju znajdą w najbliższym czasie wszechstronne oświetlenie na terenie Rady Miejskiej.

Moratorjum mieszkaniowe
zostało przedłużone do dnia 31 października.

Na ostatniem posiedzeniu Rady Ministrów uchwalony został projekt noweli o zmianie obowiązujących przepisów, dotyczących moratorjum mieszkaniowego dla bezrobotnych.

W myśl tej noweli i w związku z tem, że 31 marca r. b. upływa termin wstrzymania eksmisji dla bezrobotnych z mieszkań 1-o i 2-izbowych — przedłuża się termin wstrzymania eksmisji na okres do 31 października r. b.

Sprawa I. Kaczmarka p-ko R. Brzozowskiemu.

Sygnatura: 575/35. Odpis.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Pabjanicach, Kazimierz Garczyński, mający kancelarję w Pabjanicach, ul. Pułaskiego Nr. 17 na podstawie 602 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 marca 1935 r. o godz. 12-ej w Pabjanicach, ul. Bugaj Nr. 7, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Romana Brzozowskiego i Romana Podczaskiego, składających się z autobusu f-my „Chevrolet", 6-cio cylindrowego, znajdującego się u Ignacego Kaczmarka, oszacowanych na łączną sumę zł. 2.000.—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Pabjanice, dnia 12 marca 1935 r.

Komornik (—) **K. Garczyński.**

LEKARZ-DENTYSTA
JAKÓB SZAPOCZNIK
b. przedwojenny asystent Berl. Uniw. kliniki dentyst.
przyjm. codzien. od 9—6 prócz niedziel.
Urzędnikom rabat kryzys.
Pabjanice, ul. Narutowicza 4 (Ogrodowa)
Telefon Nr. 91.

ZARODOWA HODOWLA
kur karmazynów, indyków mamutów, brązowych i królików angora
JADWIGI DĄBROWSKIEJ w Rydzynach
POCZTA PABJANICE. — SKRZYNKA POCZT. Nr. 66.
Nagrodzona medalami: złotym i srebrnym na wystawach w Łodzi, Pabjanicach i Toruniu.
Sprzedaje jaja ze stadek zarodowych á 30 gr. szt., od kur z ogólnego stada à 20 gr. szt.
Hodowla jest zakwalifikowana przez Łódzką Izbę Rolniczą.

Redaktor i wydawca w imieniu Komitetu: Józef Sajda. „Nasza Drukarnia" sp. z o. o w Pabjanicach, ul. Kościuszki 14, tel. 67.